

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1 maximumscore 1

Het koor speelt de rol van vrouwen (van het platteland van Argos) / Het koor bestaat uit vrouwen.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

2 maximumscore 2

Twee van de volgende antwoorden:

- Men moet tegenspoed aan een vriend / vrienden vertellen.
- (De boodschapper van) Orestes brengt haar ertoe te spreken.
- De vreemdeling moet het verhaal doorvertellen aan Orestes.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

3 maximumscore 2

- Electra spreekt Orestes aan als vreemdeling 1
- terwijl hij haar broer is / maar het publiek weet dat hij haar broer is 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

4 maximumscore 1

Castor verschijnt (samen met zijn broer) aan het eind van de tragedie om (Orestes en Electra) aanwijzingen te geven over de toekomst.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'Castor verschijnt aan het eind van de tragedie als deus ex machina'.

5 maximumscore 2

- ἐμνήστειεν (is imperfectum en) beschrijft een niet-afgesloten handeling: Castor dong (gedurende enige tijd) naar de hand van Electra 1
- ἔπερσ' (is aoristus en) geeft een afgesloten handeling aan: Agamemnon had de slavinnen buitgemaakt 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
6	<p>maximumscore 2</p> <p>Twee van de volgende antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Clytaemestra is gekleed in prachtige kleren / de (Trojaanse) slavinnen dragen prachtige kleren; Electra is gekleed in armoedige kleren. – Clytaemestra woont in een paleis; Electra woont in een boerenhut. – Clytaemestra heeft veel slavinnen; Electra moet alles zelf doen. <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
7	<p>maximumscore 1</p> <p>δωμάτων (regel 306)</p> <p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'ἐκ δωμάτων (regel 306)'.</i></p>	
8	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • τάφος (regel 327) • μνήμα (regel 328) 	<p>1</p> <p>1</p>
9	<p>maximumscore 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. Er worden (bij het graf) geen plengoffers gebracht; er worden (bij het graf) geen mirtetakken neergelegd; het altaar wordt niet versierd • b. Aegisthus springt op het graf; hij gooit stenen op het graf <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p> <p>indien bij a. drie antwoorden juist zijn</p> <p>indien bij a. twee antwoorden juist zijn</p> <p>indien bij a. één of geen antwoord juist is</p> <p><i>Opmerkingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Bij b. alleen een scorepunt toekennen wanneer beide antwoorden juist zijn.</i> – <i>Niet fout rekenen wanneer bij b. als een van de antwoorden is gegeven 'Aegisthus bezoekt het graf terwijl hij dronken is' of 'Aegisthus spreekt (op/bij het graf) spottend over/tegen Agamemnon'.</i> 	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
10	<p>maximumscore 1</p> <p>Als Agamemnon / Orestes' vader in staat was heel Troje in te nemen, moet Orestes / zijn zoon toch zeker één man kunnen doden.</p> <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2

- 11 maximumscore 2**
- a. Agamemnon heeft (zonder acceptabele reden) Iphigenia / haar dochter gedood 1
 - b. Agamemnon heeft (onder de ogen van Clytaemestra) een andere vrouw in huis gehaald / overspel gepleegd 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 12 maximumscore 2**
- a. δίκαιον (regel 1017) 1
 - b. εἰ (δὲ) μή (regel 1017) 1
- 13 maximumscore 1**
πείσας (regel 1021)
- 14 maximumscore 1**
μίαν staat direct naast πολλῶν (dat er een tegenstelling mee vormt).
Of woorden van overeenkomstige strekking.
- 15 maximumscore 2**
Clytaemestra denkt eerst aan de stad, dan aan haar huis/familie, dan aan haar kinderen / Clytaemestra denkt eerst aan de stad, dan aan haar huis/familie (en kinderen), dan aan één kind / Iphigenia.
Of woorden van overeenkomstige strekking.
- indien drie antwoorden juist zijn 2
indien twee antwoorden juist zijn 1
indien één of geen antwoord juist is 0
- 16 maximumscore 1**
(ὑπόντος) τοῦδ' (regel 1036)
- 17 maximumscore 2**
- a. In de regels 1036-1038 neemt de vrouw een minnaar nadat haar man een minnares genomen heeft, terwijl Clytaemestra volgens Electra al een minnaar genomen had voordat (ze vernomen had dat) Agamemnon een minnares had 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.
- b. coniunctivus generalis / ὅταν + coniunctivus / ἄν + coniunctivus 1
- Opmerking*
Niet fout rekenen wanneer bij b. als antwoord is gegeven 'θέλει (regel 1037) is praesens met een algemeen geldende strekking'.

Vraag	Antwoord	Scores
18	<p>maximumscore 1 ψόγος (regel 1039)</p> <p><i>Opmerking</i> Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'ὁ ψόγος (regel 1039)'.</p>	
19	<p>maximumscore 1 dat/als zij (als Menelaus ontvoerd was) Orestes gedood had (om haar zwager te redden) Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
20	D	
21	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. (het verwijt) dat ze een relatie met Aegisthus begonnen is • b. (het verwijt) dat ze Agamemnon gedood heeft / dat ze geen reden had Agamemnon te doden <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	1 1
22	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • agon/ἄγών • Clytaemestra nodigt Electra uit om op haar beurt haar standpunt (in de woordenstrijd) te onderbouwen <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	1 1
23	<p>maximumscore 1 Een vrouw moet altijd / in alles toegeven aan haar man (als ze verstandig is). Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	

Algemeen

24	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Clytaemestra heeft aan het hof de regie in handen terwijl Aegisthus wordt beschreven als iemand die precies doet wat zijn vrouw wil • Electra bepaalt wat er moet gebeuren terwijl Orestes wordt beschreven als iemand die zijn handelwijze laat bepalen door Electra <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	1 1
----	--	--------

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 25

25 **maximumscore 2**

ἦλθον δὲ Τροίαν

(En/Maar) ik ben naar Troje gekomen/gegaan

ἦλθον niet vertaald als 1ste persoon enkelvoud 0

ἦλθον niet vertaald als vorm van ἔρχομαι 0

Τροίαν uit Troje 0

Kolon 26

26 **maximumscore 1**

οὐχ ὅσον δοκοῦσί με γυναικὸς οὖνεκ’,

niet zoals men van mij denkt wegens een/mijn vrouw

οὐχ niet vertaald 0

οὖνεκ’ elke andere betekenis dan ‘wegens’ of een synoniem daarvan 0

Kolon 27

27 **maximumscore 1**

ἀλλ’ ἐπ’ ἄνδρ’,

maar om wraak te nemen op een/de man

Kolon 28

28 **maximumscore 2**

δς (kolon 29) δάμαρτα ξεναπάτης ἐλήσατο.

die zijn gastheer bedriegend mijn echtgenote als buit meenam

Niet fout rekenen: δάμαρτα de/een echtgenote

ξεναπάτης verbonden met δάμαρτα 0

ἐλήσατο geroofd werd 0

Kolon 29

29 **maximumscore 1**

ἐξ ἐμῶν δόμων

uit mijn huis/paleis

Niet fout rekenen: uit mijn huizen/paleizen

Niet fout rekenen: δόμος familie/gezin

δόμος tent 0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 30		
30	maximumscore 2 Κεῖνος μὲν οὖν δέδωκε σὺν θεοῖς δίκην Hij (nu) is gestraft / heeft geboet dankzij de hulp van (de) goden	
	δέδωκε niet vertaald als vorm van δίδωμι	0
	δέδωκε δίκην hij heeft gerechtigheid gegeven	1
Kolon 31		
31	maximumscore 2 αὐτός τε καὶ γῆ δορὶ πεσοῦσ' Ἑλληνικῶ. hijzelf en het land nadat het door (de) Griekse lans/speer/lansen/speren is gevallen / ten val is gekomen / toen het door (de) Griekse lans/speer/lansen/speren viel / ten val kwam / doordat het door (de) Griekse lans/speer/lansen/speren viel / ten val kwam / hijzelf en het land dat gevallen is door (de) Griekse lans/speer/lansen/speren	
	Niet fout rekenen: nadat hijzelf en het land door (de) Griekse lans is gevallen	
	Niet fout rekenen: αὐτός vertaald bij kolon 30 (Hijzelf is gestraft)	
	Niet fout rekenen: δορὶ in/door (de) oorlog	
	πεσοῦσ' niet vertaald als vorm van πίπτω	0
Kolon 32		
32	maximumscore 2 Ἔκω δὲ τὴν Λάκαιναν (kolon 33 en 34) ἄξων. (En/Maar) ik ben gekomen om de Spartaanse (weg) te halen / weg te voeren / Ik kom de Spartaanse (weg)halen/wegvoeren	
	ἄξων niet vertaald als vorm van ἄγω	0
	ἄγω elke andere betekenis dan '(weg)halen/wegvoeren' of een synoniem daarvan	0
	ἄξων nadat ik heb/had (weg)gehaald/weggevoerd / terwijl ik (weg)haal/wegvoer	0
Kolon 33		
33	maximumscore 2 — οὐ γὰρ ἠδέως ὄνομα δάμαρτος (kolon 34) λέγω — want ik noem/zeg niet graag de naam van de echtgenote	
	Niet fout rekenen: ὄνομα δάμαρτος de naam van mijn echtgenote	
	Niet fout rekenen: ὄνομα δάμαρτος de naam/benaming / het woord echtgenote	
	οὐ niet vertaald	0
	ἠδέως niet als bijwoord vertaald	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 34		
34	maximumscore 2 ἡ ποτ' ἦν ἐμή die eens van mij was / die eens de mijne was	
	zij was eens de mijne	1
	ποτ' toch/eigenlijk / toch eigenlijk	1
Kolon 35		
35	maximumscore 1 δόμοις γὰρ τοῖσδ' ἐν αἰχμαλωτικοῖς want in dit voor krijgsgevangenen bestemde gebouw / in deze voor krijgsgevangenen bestemde gebouwen/tent(en)	
Kolon 36		
36	maximumscore 1 κατηρίθμηται Τρωάδων ἄλλων μέτα. is zij meegeteld met (de) andere vrouwen / (de) anderen, (namelijk de) Trojaansen / is zij meegeteld met (de) andere Trojaanse vrouwen	
Kolon 37		
37	maximumscore 2 Οἵπερ γὰρ αὐτὴν ἐξεμόχθησαν δορί, Want de Grieken die haar met (hun/de) lans/lansen/speer/speren (met moeite) (hebben) verkregen	
	Niet fout rekenen: δορί in/door (de) oorlog ἐκμοχθέω elke andere betekenis dan '(met moeite) verkrijgen' of een synoniem daarvan	0
Kolon 38		
38	maximumscore 2 κτανεῖν ἐμοί νιν ἔδοσαν, gaven haar aan mij om te doden	
	Niet fout rekenen: lieten mij haar doden κτανεῖν niet vertaald als vorm van κτείνω νιν hem	0
		0
Kolon 39		
39	maximumscore 2 εἴτε (kolon 40) θέλοιμ' ἄγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργεῖαν χθόνα. of het moest zijn dat ik haar mee terug wilde voeren naar het Argivisch land	
	Niet fout rekenen: θέλοιμ' ik wil	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 40 40 maximumscore 1</p>	<p>μη κτανὼν zonder (haar) te doden / nadat ik (haar) niet gedood had</p>	
	<p>Niet fout rekenen: verbonden met kolon 39 (of het moest zijn dat ik (haar) niet wilde doden, maar/en haar mee terug wilde voeren naar het Argivisch land) κτανὼν niet vertaald als vorm van κτείνω Wanneer ook κτανεῖν in kolon 38 niet vertaald is als vorm van κτείνω, hier niet meer aanrekenen.</p>	0
<p>Kolon 41 41 maximumscore 2</p>	<p>Ἔμοι δ' ἔδοξε τὸν μὲν ἐν Τροίᾳ μόνον Ἑλένης ἔᾶσαι, (Maar/En) ik heb besloten / het scheen mij goed toe de bestraffing van Helena in Troje achterwege te laten</p>	
	<p>(Maar/En) het scheen me toe / ik meende de bestraffing van Helena in Troje achterwege te laten</p>	1
	<p>(Maar/En) ik heb in Troje besloten de bestraffing van Helena achterwege te laten</p>	1
<p>Kolon 42 42 maximumscore 1</p>	<p>ναυπόρω δ' ἄγειν πλάτη Ἑλληνίδ' ἐς γῆν (en/maar) haar met een schip mee te voeren naar het Griekse land</p>	
	<p>(en/maar) de Griekse met een schip naar het land mee te voeren</p>	0
<p>Kolon 43 43 maximumscore 2</p>	<p>καὶ τ' ἐκεῖ δοῦναι κτανεῖν, en (haar) vervolgens daar te laten doden</p>	
	<p>κτανεῖν niet vertaald als vorm van κτείνω Wanneer ook κτανεῖν in kolon 38 niet vertaald is als vorm van κτείνω en/of κτανὼν in kolon 40 niet vertaald is als vorm van κτείνω, hier nogmaals aanrekenen tot een maximum van 2 scorepunten.</p>	0
<p>Kolon 44 44 maximumscore 2</p>	<p>ποινὰς ὅσων τεθνᾶσ' ἐν Ἰλίῳ φίλοι. als straf voor alle vrienden die zijn gesneuveld/gestorven/gedood in Ilium/Troje</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 45 45 maximumscore 2</p>	<p>Ἄλλ' εἶα χωρεῖτ' ἐς δόμους, ὀπάονες, Maar kom/vooruit ga het gebouw / de gebouwen/tent(en) binnen, dienaren</p> <p>Niet fout rekenen: χωρεῖτ' jullie gaan naar binnen χωρέω elke andere betekenis dan 'gaan' of een synoniem daarvan</p>	<p>0</p>
<p>Kolon 46 46 maximumscore 1</p>	<p>κομίζετ' αὐτήν· breng/haal haar</p> <p>Niet fout rekenen: κομίζετ' jullie brengen/halen κομίζω elke andere betekenis dan 'brengen/halen' of een synoniem daarvan</p>	<p>0</p>
<p>Kolon 47 47 maximumscore 2</p>	<p>τῆς μαιφονωτάτης κόμης ἐπισπάσαντες. door haar mee te sleuren aan haar zeer met bloed besmeurde haar / nadat jullie haar aan haar zeer met bloed besmeurde haar hebben meegesleurd / haar meesleurend aan haar zeer met bloed besmeurde haar</p> <p>Niet fout rekenen: en sleur haar mee aan haar zeer met bloed besmeurde haar Niet fout rekenen: μαιφόνος bloeddorstig/moorddadig</p>	

Bronvermeldingen

tekst 1	Euripides, Electra 297-338
tekst 2	Euripides, Electra 1011-1054
tekst 3	Euripides, Troades 864-883